कर्दमोऽकीर्त्तिः कर्दङ्गुः कृष्णवर्णकः । कज्जलकारः केश-मलोद्भवतिलोपलानकम् । अकीर्त्तेः कृष्णवस्तूनि मालिन्यं तमसां ततिः । कस्तूरिकाया भ्रमरो नीलकालमणिर्घनः । सुगन्धिद्रव्यदाहोत्थधूमः कज्जलकं तथा । कृष्णपुष्पप्रभृतयः कामाकीर्त्तिः स्खलान्तरे । कामिनीरत्यसद्वत् कज्जलस्यापि तानि च । कर्पूरस्य तथा चन्द्रः मृगाङ्काकरणस्तथा । यूथिकाकुन्दकुसुमं विरहिगण्ड-कस्तथा । हिण्डीरपिण्डः प्रोषित उपमानतया भवि । मनोरथस्य विज्ञेयः फलपुष्पादियुक्तरः । कविबुद्धि-कल्पना खाटानन्दस्य सुधार्णवः । ब्रह्मज्ञात्वृत्तति-स्तद्वत्, कामिनीदर्शनस्य तु । अतिप्रियतमप्राप्तिर्ब्रह्म-साक्षात्कृतिस्तथा । सुधारसो नित्यसुखसाक्षात्कार-स्तथा मतः । पूर्णचन्द्रादिकस्यापि साक्षात्कारः प्रकी-र्त्तितः । अमृतस्य तु यत्काव्यं कामिन्यधरपानकम् । ब्रह्मसाक्षात्कृतिस्तद्वत्, विषस्याथ प्रकीर्त्यते । साध्वीस्त्री विरहः प्राणं मलिनं दुःखदं च यत् । शीताग्निः शीतकालीनशीतोदं परिकीर्त्तितम् । व्यभिचारिणी च या नारी सापि तद्वत् प्रकीर्त्तिता । विरहस्याग्निरा-धिश्च यातना च पयोनिधिः । दुःखदानि च वस्तूनि तप्तानि कथितानि च । पुष्पाणां कामिनी चन्द्रः कर्पूरस्य यशस्तथा । चन्द्रस्य प्रमदाङ्कमतिशुभ्रत्व-मुद्भवेत् । यशः पुण्यादिकं वस्तु चोपमानतयेष्यते । सूर्यस्य शिवनेत्राग्निः काञ्चनस्याग्निरुत्तथा । वाड-वाग्निर्जवापुष्पं वसन्तोत्पन्नाशकः । पद्मस्य कामिनी-वक्त्रं पाटलं रक्तवस्तु च । इन्दीवरस्य कस्तूरी नील-कालमणिस्तथा । कामिनीनयनं तद्वत् कैरवस्य तु चन्द्रमाः । कुन्दादिपुष्पमन्यच्च शुभ्रवर्णस्य यद्भवेत् । राज्ञ इन्द्रः कुबेरश्च चन्द्रमा भास्करस्तथा । नक्षत्रप्रभ-तयो ये तु प्रसिद्धाश्चक्रवर्त्तिनः । मेघस्य काली कृष्णस्य नीलपाथोलसंहतिः । इन्दीवरं वनं दाता कृष्णार्थी भ्रमरावली । शरन्मेघस्य चन्द्रादिशुक्लवर्णपदार्थकाः । कन्दर्पस्य नवचन्द्र आश्विनी च पुरूरवाः । दीपस्यर्क्षिश्च-ण्यकस्य प्रतापः शास्त्रकं तथा । वायोः शीघ्रगवस्तूनि कीर्त्तितानि पुरातनैः । अश्वस्य वायुर्हरिणो मनश्च, हस्तिनो गिरिः । मेघस्तमाबद्धस्य तमसाद्य समुच्चयः । शीतशीतांशवश्चन्द्रः कैलासैरावतौ मतौ । शिवस्य शीतवत् सर्वं कृष्णस्य सजलो घनः । तमाबद्धस्यो भ्रमरश्चेन्दीवरकं नभः । नीलकालमणिर्नीलपद्मं रामस्य पूर्ववत् । नवदूर्वादलं शुक्लपङ्कजं चाधिकं पुनः । लक्ष्म्यास्तु पार्वती चन्द्रकान्तिः सीता रतिस्तथा । द्रौपदी पद्मकान्तिश्च पुराणैः परिकीर्त्तिता । सरस्वत्याश्चन्द्र-कला कैलासाचलकान्तयः । शुक्लवर्णपदार्थाश्च, विष-येषु समुद्भवः । ब्रह्माण्डं पण्डितमनस्तथा नारायणो-दरम् । समुद्रस्य च मेघादि वस्तु कृष्णं च यद्भवेत् । विदूरस्या भारतस्य तथापस्कारिरोगवात् । पुरस्य स्वर्गः कैलासो यत् तद्वत् स्यात् मनोरमम् । रथस्य पृथ्वी वैकुण्ठपुरी पोतस्य पुष्पकम् । कामिन्यास्तु तडित्तारा स्वर्णवर्णा च केतकी । उपमानतया स्वर्ण-लतापि परिकीर्त्तिता । नायकस्य तु कन्दर्पः ऐणचन्द्रो-ऽश्विनौ तथा । सभायास्तु सुधर्मा स्यात् गङ्गा सूर्यस्य मण्डलम् । गण्डकी पर्वतो मेरुरुपमानतया मतः । पण्डितस्य सुराचार्य्यः कविः शुक्रः सरस्वती । शोरा-नस्तु विरहिणः शिवोऽजो दुःखितो जनः । उन्मत्त-चन्दनतरुः शिवशेखरचन्द्रमाः । वाडवाग्निवृताब्धिश्च वल्मीकोऽद्रीन्दुशेखरः । दातुः कर्णः कल्पवृक्षः काम-धेनुरुशीनरः । रोहणोऽब्धिरुद्भवो जैमिनिश्च युधि-ष्ठिरः । वसन्तर्त्तौमतं मद्यमुन्मादो मलयानिलः । यमो-ऽग्निर्विषसर्पौ च स स्यात् विरहिणं प्रति । शीशर्त्तौर-ग्निर्विरहोऽहिनिश्वासस्तथा पुनः । विरहिणप्राण निश्वास उपमानतया मतः । वर्षर्त्तौरजनी व्योम नारा-यणसमुद्भवः । शरदः काशपुष्पादिरूपशोतांशुचामराः । ऐरावतगजा ज्ञेया उपमानतया बुधैः । शीतर्त्तौरुप मानं स्यात् राज्यन्यस्तु भूपतिः । तथापस्कारिरोगाद्या विद्वद्भिः परिकीर्त्तितः । शिशिरर्त्तौस्तु सुखिनः समुद्रोऽद्रिर्धराश्विनौ । राजागमनकालश्च मदनोऽपि मतो विदाम् । सचिवस्योपमानं तु सुराचार्यः प्रकी-र्त्तितः" ।

साधक त्रि॰साध—ण्वुल्, सिध—णिच्-ण्वुल् साधादेशः वा । १साधनकर्त्तरि २कारके तन्त्रोक्ते ३मन्त्रादिसिद्धिकारके शिष्ये च "साधकः सिद्धिमाप्नुयात्" इति तन्त्रम् । स्त्रियां टाप् अत इत्वम् । साधिका सा च ४दुर्गायां "साधनात् सिद्धिरित्युक्ता साधिका वाऽथ ईश्वरी" देवीपु॰४५ अ॰ । ५जन्मतारादधिकेषु षष्ठपञ्चदशचतु-र्विंशनक्षत्रेषु पु॰ "जन्मसम्पद्विपत् क्षेम प्रत्यरिः साधको वधः । मित्रं परममित्रञ्च जन्मर्क्षात् गणयेत् त्रिधा" ज्यो॰त॰ । ६व्यतुमापके त्रि॰ ।